

Brøðratjóðin fyri norðan

Eg sum nú eri ein eldri føroyskur fiskimaður fari at biðja SOSIALIN hysa nokrum viðmerkingum í sambandi við útflytingina av íslenska sjómákinum.

Lika frá tí eg varð konfirmeraður, havi eg fiskað við Ísland og har fingið útkomu mína til at forsyrja konu og børn.

Fiskileiðirnar við Ísland hava í ein mansaldur verið álitið hjá fjóldini av Føroya fiskimonnum, o soleiðis verið ein grundstúðul undir okkara samfelag.

Tá íslendingar fluttu fiskimarkið út á 12 fjórðingar vóru okkara veiðirættindi har munandi skerd, men tó hevur tað borið til at veiða rættiliga væl uttan fyri 12 fjórðingar, helst á Vesturlandinum, og á summum leiðum hava vit eisini havt serloyvi at fiska við huki innan fyri sjómarkið, og tann fiskur, sum hevur verið veiddur undir Íslandi tey seinastu árin, hevur so at siga allur verið skorin til flak her heima í Føroyum og soleiðis givið nógv arbeiði til heimafólkið.

Tá íslendingar í fjórðingum frá, at teir frá 1. sept. í

ár vildu flyta fiskimarkið út á 50 fjórðingar má eg siga, at eg og allir við okkara skipi blivu ógvuliga hugstoyttir, tí nær leiðir, har eg og fjóld av føroyskum fiskimonnum hava havt veiðioki, fór tá at bliva stongdar, og hvar skuldu vit so fara at fiska, men tá vit so aftur hoyrdu framstandandi íslenskar politikarar siga, at føroyingar skuldu fáa serlig fiskirættindi innan fyri 50 fjórðinga-markið, so fingi vit betri mót um, at skeringin fyri okkara parti fór ikki at bliva so álvarsom, sum tað í fyrsta umfari ljóðaði. Vit høvdu tí væntað okkum at sleppa at fiska við linu og snellu á flestum leiðum, vit higartil hava roynt á, og hevði tað tí kunnað borið til at drivið fiskiskap undir Íslandi eisini í framtíðini, sjálvt um fiskimarkið varð 50 fjórðingar, men tann vón, ið vit fiskimenn hava havt um serloyvi til fiskiskap innan fyri nýggja íslenska sjómarkið, brast, tá eg nú um dagarnar las í 14. sept. hvat íslenski fiskimálaráðharrin Ludvík Jósefsson segði um henda spurning, nevnliga tað, at íslendingar fara at veita føroyingum somdir innan fyri 50 fjórðingamarkið, somdir sum eru ikki verið enn tað, aðrar tjóðir fáa.

Heita skilji eg soleiðis, at vit fáa somu somdir sum onglendingar, týskarar og aðrir, og tað má eg siga, at eitt slíkt tilboð um serrættindi skuffar meg djúpt og okkum allar fiskimenn, sum høvdu væntað at fáa rættindi, ið vóru so nógv beiri enn tey aðrar tjóðir verða at fáa, tí teirra rættindi verða bert ein yvirgangsskipan, hvar teir

sleppa at fiska innanfyri í nok ur ár og so ikki meira, vit høvdu ikki væntað eina yvirgangsskipan fyri føroyskar fiskimenn, men eina varandi skipan við víðum ræsum innan fyri 50 fjórðingar.

Íslenski fiskimálaráðharrin heldur, at Føroya lögting hevur gjørt eitt mistak við ikki at samtykkja at flyta fiskimarkið út á 70 fjórðingar, men her haldi eg, at føroyingar eiga ikki at ganga á odda til at flyta fiskimarkið út, men heldur royna alt, ið gerast kann fyri at behalda teir fiskileiðir, ið vit higartil hava havt við fremmandar strendur sum longest; men um onnur lond eisini flyta fiskimarkið út, tá eiga føroyingar eisini at taka stig til hetta.

Viðurskiptini hjá íslendingum og føroyingum eru nú ikki so heilt eins, sum menn vilja vera við, tí tá íslendingar fáa 50 fjórðinga fiskimark, hava teir so stórt veiðioki fyri seg sjálvar, at teir saktans klaga seg við tað, meðan vit føroyingar vera ikki so væl fyri, um allar føroyski veiðiflotin skal troyta føroyska landgrunnin, og tí hevur tað alt at siga fyri framtíð okkara, at føroysk skip sleppa at fiska so víða sum gjørligt, meðan vit smástundis verðveita mest møguligt av landgrunnini okkara fyri okkum sjálvar.

Flestu fiskimenn meta, at 24 fjórðinga fiskimark við Føroyar vil gera tað, at so at siga allur landgrunnurin verður vardur móti útlenskari fiskiveiðu.

So sigur fiskimálaráðharrin, at við tað, at lögtingið ikki samtykti, at flyta fiskimarkið

kring Føroyar út á 70 fjórðingar, so ber hetta við sær, at tað verður torført hjá íslendingum at gera føroyingum serrættindi undir Íslandi, men eitt slíkt úttalili frá einum statsmanni, tað sýnir, at hetta er lítið annað enn ein umbering fyri, at viljin kanska ikki er so góður, at veita okkum fiskimonnum somdir, sum vit so fegnir høvdu væntað at fáa.

So vítt eg veit, hava bæði onglendinga- og týskarar mótmælt harðliga íslensku avgerðini um útflyting, og lovað bæði eitt og annað sum hevndartiltekt fyri hetta, meðan tað frá føroykkari síðu ikki hevur verið mótmælt, og haldi eg, at hetta í sjálvum sær er ein vissur stuðul frá Føroyum. Eg haldi ikki Føroyingar eiga at gera sum fyrr, formaður fiskimannafelags Føroya E. Patursson gjørdi á sinniá tá hann sendi fjarrit fyri at ynskja íslendingum tillukku við, at teir tá stongdu fiskileiðirnar við Ísland fyr føroyskum fiskimonnum.

Eg vóni ikki, at tað sum fiskimálaráðharrin í Íslandi sigur í 14. sept. er endaliga tilboðið til okkum føroysku fiskimenn frá brøðrafólkinum fyri norðan, men harafturimóti vóna vit allir fiskimenn, at vit fáa so góðar somdir, at vit framvegis kunnu dríva fiskari undir Íslandi, hetta vil ikki bara hava týðning fyri okkum fiskimenn, men eisini fyri flakaframleiðsluna her á landi okkara og soleiðis eisini fyri føroysku arbeiðarafjöldina, ja fyr alt føroyska samfelagið.

Íslandsfiskari.

Atlants-sjógvur í Miðasiu

Kanningar hava vist, at jøklarnir í Tien-Shan fjøllunum í sovjetskari Miðasiu eru úr vatni úr Atlantshavinum. Jarðfrøðingar í sovjetrepublikkin Kasakhstan hava kannað isin og eru komnir til hetta áhuga-verda úrslit.

»Lomonosov« í Atlantshavinum

Sovjetska havranssóknarskipið »Mikhail Lomonosov« legði herfyri út úr Sevastopol á sína 26. ferð.

Ætlanin er at kanna Atlantshavið í 4 mánaðir.

STOYFIGGJES
ARBEIDSTÓL
REISLÓ
TIMBUR
BYGGITILFAR
JFK
Telefon: 5148 - 5265
Telgr.: Kjelbro, Klakksvík
Telex 20
KLAKKSVÍKAR
TIMBURHANDIL
P. J. F. KJØLBRO

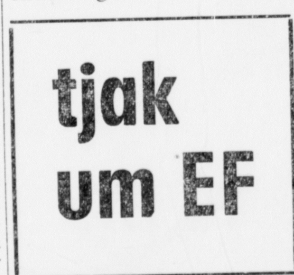
Alternativet til EF: At stå udenfor

Meðan tjakið um EF her í Føroyum mest sum doyði burtur, er tjakið livligt aðrastaðir, eitt nú í Danmark. Úr danska blaðnum AKTUELT hava vit tikið innleggið niðanfyri, sum er skrivað av sosialdemokratiska fólkatingsmanninum Ejler Koch

I gennem den senere tid har spørgsmålet, om EF, spillet en betydelig rolle. Karakteristisk for debatten har været, at tilhængerne kategorisk har afvist at lægge mulige alternativer frem. Det skyldes måske, at man håber, at vælgerne er lettere at få til at stemme for, hvis der ikke er nogle alternativer. Endvidere har tilhængerne, hver gang modstanderne er kommet frem med mulige alternativer, afvist dem enten som urealistiske eller som ikke værende konstruktive. Det sidste er jo interessant, for man kunne jo nok spørge, om den officielle markedspolitik er særlig konstruktiv.

Ikke fordi jeg tror, at det vil være muligt at få tilhængerne ind i en reel debat om

alternativerne, men jeg vil dog godt komme med nogle enkelte bemærkninger om problemstillingen.

Man kunne starte med at sige, at det eneste virkelige alternativ til at begå fejltagelser er at lade være. Omsat til den nuværende situation: Alterna-

tivet til medlemskab er at stå udenfor. Så enkelt er det.

Det er nok rigtigt, at et nodisk integreret samarbejde ikke ligger lige om hjørnet nu. Det har markedsforhandlingerne odelagt. Men det betyder jo ikke, at de nordiske lande ikke kan optræde i fællesskab, således at Danmark ikke kommer til at stå alene — sådan som det med heldigt resultat skete under Kennedy-runden.

Problemstillingen må nok ansues isoleret for så vidt angår udenrigspolitik og økonomi.

For udenrigspolitikken vil Norden — og jeg understreger uden at tale om NORDEK eller SKANDEK — kunne indtage en central placering som mægler mellem blokkene, hvis vi står udenfor. Der har

vi større mulighed for at øve indflydelse, også på den europæiske udvikling, end som medlemmer.

Det afgørende problem, når man taler alternativer, er imidlertid økonomien. Her kan vi ikke stå alene, siger man, selvom vi, som alle erkender, kan få en frihandelsordning for industrivarer.

Der er vist grund til at understrege, at medlemskab ikke løser vor aktuelle økonomiske misere. Den skyldes ganske enkelt, at vi bruger mere, end vi producerer. Vi kan altså spare mere op. Bliver vi ikke medlemmer, skal vi naturligvis spare mere op af hensyn til tabet af indtjening i fremmed valuta og finansieringen af de nødvendige strukturregninger. Dette problem skal vi selv løse. Det skal løses internt, og det kan vi selvfølgelig løse. Hvordan?

Ved at føre økonomisk politik på to punkter:

For det første må vi føre en virkelig radikal indkomstpoltik, der begrænser lønstillinger, og dermed forøger opsparingen i nødvendigt omfang. Dette må naturligvis nødvendigvis indførelsen af økonomisk demokrati og medejendomsret for lønmodtagere.

Dernæst skal der gribes ind overfor kapitaliseringen af jordværdistigningen, som hvert år sætter milliardbeløb ud i omsetningen uden produktions-

mæssig dækning. Det er her vort underskud skabes.

Fører vi en sådan politik, kan vi let bevare vor konkurrenceevne i forholdet til udlandet og sikre den fornødne opsparing.

En sådan økonomisk politik er alternativet til EF. Synes socialdemokrater heller ikke denne politik er konstruktiv? Står vi udenfor EF, kunne det blive den udfordring, der fik os til for første gang at føre en økonomisk politik, der betød en ændring i indkomst- og formuefordelingen her i landet — og det er på høje tid, vi får gennemført en sådan politik.

12,5 milj. kr. til oplysning um EF

Norska stortingi hevur játtað 12,5 mill. kr. til upplýsingararbeiði um EF.

Av hesum fara tær fimm milliónirnar til statsins upplýsingartænastu, meðan teir politisku flokkarnir fáa somu peningagjöld at byta ímillum sín. Fólkafylkingin móti EEC og Fólkafylkingin fyri EEC fáa 2,5 mill. kr. at byta sína millum.